

Utdanningsdirektoratet

Vår ref.:
BJ

Deres ref.:

Dato:
13. november 2025

Innspill til høyring om å slå saman programområda i utdanningsprogram for studiespesialisering

Svarene er organisert etter spørsmålene i portalen.

Stør du forslaget om å slå saman dei to programområda for språk, samfunnsfag og økonomi og realfag?

Nei.

Forslaget kan på mange måter være positivt for elevene, men det er grunn til bekymring for hvordan det vil slå ut for valg av realfagene. Endringen vil kunne gjøre det mer attraktivt **ikke** å velge fordypning i matematikk, ettersom både S- og R-matte i dag inngår som fordypningsfag i både SSØ og realfaglig retning. Dermed fjernes et viktig insentiv til å velge matematikkfordypning. Tekna mener at man i 2025 ikke bør fjerne insentiver for realfag i skolen uten å erstatte dem med nye tiltak.

Et av insentivene for å velge matematikk har vært at faget hadde en særstilling – det var det eneste som kunne inngå i fordypning på tvers av begge studieretningene, og dermed var det tilgjengelig for alle elever. Når denne særstillingen fjernes, åpnes det for at elever som bare ønsker ett realfag, kan velge noe annet enn matematikk. Resultatet kan bli at flere velger å «shoppe» relativt sett enklere realfagspoeng, noe som igjen kan føre til at færre elever velger matematikk.

Vil endringsforslaget utløse nokre negative konsekvensar for skolar

Ja.

Sammen med den endrede strukturen i matematikk kan forslaget føre til at elever fullfører fordypningene sine allerede i vg2. Dette kan gi både økonomiske og administrative konsekvenser for skolene. Endringen kan også virke negativt inn på elevenes motivasjon til å velge fordypninger i realfagene. I tillegg kan det skape utfordringer i timeplanleggingen, ettersom skolene ikke

lenger kan forvente bestemte fagkombinasjoner. Elevene vil i større grad kunne velge fag på tvers av studieretningene, noe som kan gjøre fagkabalene betydelig mer krevende å få til i praksis.

Vil endringsforslaget utløse nokre negative konsekvensar for elevar?

Nei

Forslaget vil gjøre det lettere for de elevene som i dag ville blitt litt fanget av fagvalgene sine i vg2 nå lettere kan bytte ut fag og likevel få godkjente vitnemål

Generell kommentar

Forslaget kan føre til at færre elever velger to fordypninger i realfag, ettersom få studier i dag stiller krav om dette, og realfagene ofte oppfattes som krevende. En slik utvikling kan forsterke den allerede synkende tendensen i valg av realfagsfordypning, noe som ikke samsvarer med samfunnets behov. Når insentivene for å velge fag som Fysikk 2 eller fordypning i andre realfag svekkes, risikerer man at enda færre elever velger disse fagene. Dette kan på sikt føre til at man ikke rekrutterer nok studenter til realfaglige utdanninger, der behovet for kompetanse er stort og økende. I tillegg vil manglende fordypning gjøre det langt mer krevende å gjennomføre flere ingeniørgrader. Dette kan også bidra til større frafall i høyere utdanning. Samfunnet er i stadig større grad avhengig av personer med solid realfagsbakgrunn og det er derfor avgjørende å opprettholde ordninger som motiverer elever til å velge fordypning i realfag.

Med vennlig hilsen

Sonja Lovise Berg
Konst. generalsekretær